

**EUROPRODUKT
PomoCentre
CZT - AgroTech**

**Instytut Sadownictwa i Kwiaciarnictwa
ul. Pomologiczna 18, 96-100 Skierniewice
tel.: +48-46-833 20 21, fax: +48-46-833 32 28
Dyrektor: Prof. dr hab. Danuta Goszczyńska
e-mail: Danuta.Goszczyńska@insad.pl**

OFERTA WDROŻENIOWA - 2006

„Rozpoznawanie występowania antraknozy borówki wysokiej (*Vaccinium corymbosum*)”

Słowa kluczowe: **borówka wysoka, choroby, antraknoza, *Colletotrichum* spp.**

Opis wdrożenia:

Antraknoza borówki wysokiej, powodowana przez grzyby z rodzaju *Colletotrichum*, jest jedną z chorób owoców powodujących ich gnicie, a przez to straty plonu. W warunkach Polski antraknoza jest chorobą mało znaną i do niedawna rzadko spotykaną. W ostatnich latach notuje się znaczne nasilenie jej występowania. Szczególnie duże porażenie owoców stwierdza się w tych sezonach, w których w czasie kwitnienia borówki wysokiej i dojrzewania jagód występują silne opady deszczu.

Źródłem choroby są grzyby rozwijające się na pędach borówki. Do zakażenia dochodzi w czasie kwitnienia lub wzrostu owoców. Objawy choroby ukazują się na jagodach, które zaczynają się wybarwiać. Skórka owocu od strony okwiatu marszczy się, a miąższ zapada. Po pewnym czasie na powierzchni owocu mogą pojawić się pomarańczowo-łososiowe krople cieczy, w których znajdują się zarodniki grzybów *Colletotrichum* spp. Jest to najbardziej charakterystyczny objaw choroby. Część porażonych jagód przedwcześnie opada.

Zarodnikowanie grzyba na powierzchni owoców może wystąpić

już na plantacji, zwłaszcza jeżeli panuje duża wilgotność powietrza, a powszechnie pojawia się na zebranych i przechowywanych owocach. W czasie przechowywania może nastąpić zakażenie innych owoców i ich całkowite zgnicie.

W celu prawidłowej diagnostyki choroby należy próbkę owoców umieścić w temperaturze pokojowej w warunkach wysokiej wilgotności powietrza (np. na wigotnej ligninie w plastikowym pudełeczku). Po 2-3 dniach w takich warunkach owoce porażone przez *Colletotrichum* spp. (antraknoza) pokryją się pomarańczowymi, mokrymi kroplami, w odróżnieniu od owoców porażonych przez *Botrytis cinerea* (szara pleśń), na których pojawi się białoszara grzybnia, z szarym nalotem zarodników i od owoców porażonych przez *Alternaria* spp., na których rozwinie się szarozielona grzybnia.

Objawy choroby

Charakterystyczne zarodniki grzyba

Przedwczesne opadanie liści

Innowacyjność wdrożeniowa – efekty gospodarcze i społeczne

Prawidłowe rozpoznanie choroby będzie wskaźnikiem konieczności podjęcia w przyszłym roku odpowiednich kroków zaradczych w celu jej eliminacji, w tym zastosowania specjalnego programu ochrony. Przyniesie to wymierne korzyści gospodarcze wynikające ze zwiększenia plonu borówki wysokiej.

Podmioty, do których skierowana jest oferta wdrożeniowa

Gospodarstwa sadownicze, Ośrodki Doradztwa Rolniczego

Twórcy oferty wdrożeniowej:

Zakład Ochrony Roślin
Pracownia Fitopatologii
Zakład Planowania Naukowego

Autor:

Dr Hanna Bryk
tel. (046) 83 45 412
e-mail: Hanna.Bryk@insad.pl

Współautorzy:

Mgr B. Kosiński (autor zdjęć)